

SABIMA kartleggingsnotat 8-2018

Moseprosjektet på Haugalandet m/omland Rogaland Botaniske Forening

Rapport fra kartlegging av mosefloraen i Vindafjord høsten 2018

Av Asbjørn Erdal og Lars Dalen
Foto: Asbjørn Erdal

Dicranella heteromalla – smaragdgrøftemose fra Gardavikjo, Vindafjord.

Sammendrag

Rapporten beskriver mosefunn som ble gjort i Vindafjord på fire lokaliteter i oktober 2018. 173 arter ble funnet og blant dem var 3 rødlistede. 1 var DD med svært få tidligere funn.

Takk til Sabima og Studieforbundet natur og miljø som støtter samlingen.

Emneord: artsregistrering, moser, Vindafjord, Rogaland

Innledning

Moseprosjektet på Haugalandet m/omland ble startet i 2015. Da ble lokaliteter i Vikebygd, Vikedal og to holmer i Bjoafjorden undersøkt. I 2016 ble lokaliteter på Bømlø og Karmøy kartlagt. Våren 2017 ble 5 steder i Tysvær kartlagt. Høsten 2017 ble Suldal besøkt. I 2018 ble 4 lokaliteter i Vindafjord undersøkt, og her beskrives funnene derfra.

Formålet med arbeidet er å øke den generelle artskunnskapen om moser og kartlegge mosefloraen i områder som er dårlig kartlagt fra før. Aktiviteten inngår i programmet til Rogaland Botaniske Forening.

Moseklubben ble også invitert til denne samlingen. Kartleggingen ble foretatt lørdag 20.10.2018 og søndag 21.10.18. 14 personer deltok.

Fredag kveld ble det arrangert mosekurs. Da ble 100 av de vanligste mosene i området gjennomgått. Asbjørn viste bilder, fortalte om kjennetegn og deltakerne kom med utfyllende opplysninger.

I feltet på lørdagen delte vi oss i to grupper, ei for nybegynnere og ei for mer viderekomne.

Besøkte lokaliteter

Hovedlokaliteten på lørdagen var Gardavikjø, som er et friluftsområde med allsidig vegetasjon. Der fant en fattig skog, et rikere bratt berg, strand, våtmark, stier og kjerreveg.

Deretter ble det en stopp mellom Åsbø og Sandvik. Til slutt på lørdagen gikk turen oppover kjerrevegen mot Langavatnet i Vikebygd.

På søndag gikk turen til en rikere lokasjon på Svalland.

De besøkte stedene er vist på figur 1.

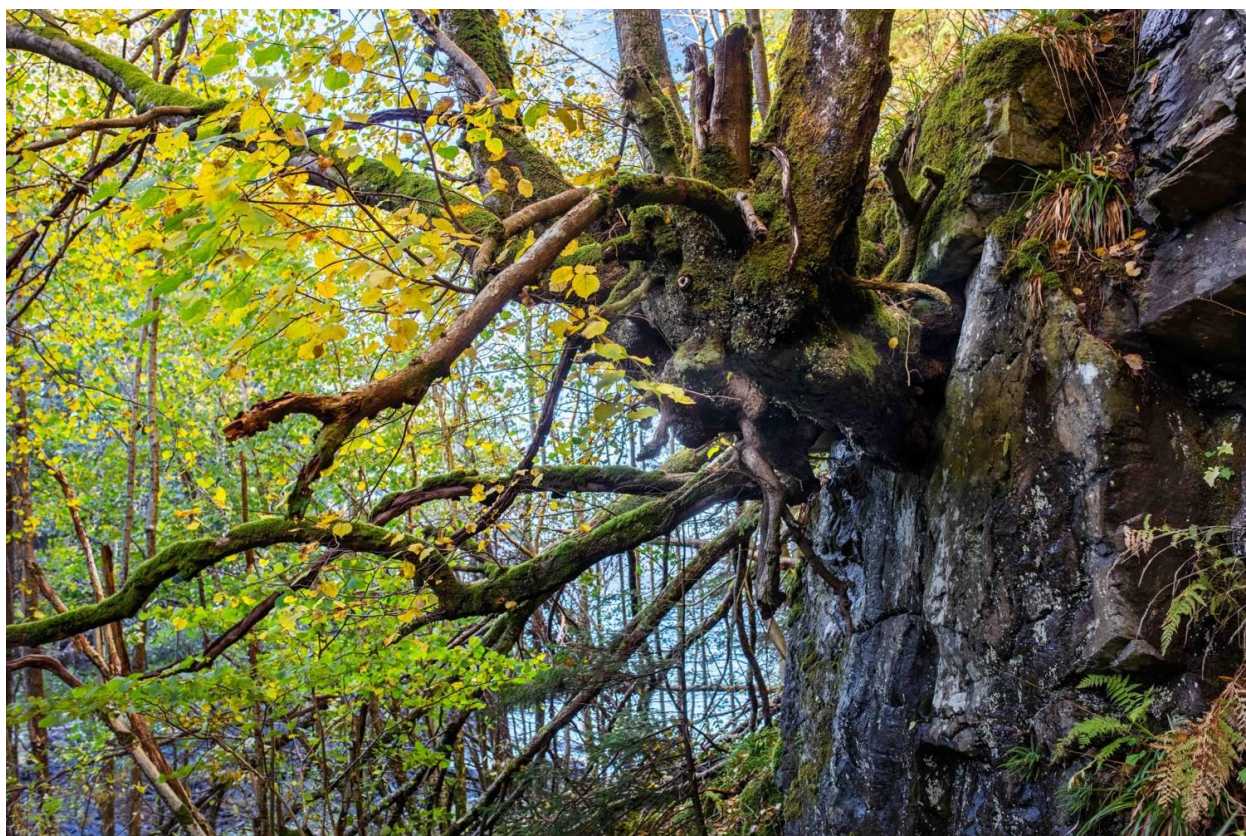
Figur 1. De gule prikkene på kartet viser stedene som ble undersøkt.

Bilde 1. Deltakerne klar for mosejakt i Vikebygd.

Bilde 2 og 3. Fra Gardavikjo.

Bilde 4. Rik bergvegg med ei gammel lind i Gardavikjo.

Bilde 5. Denne vegen i Vikebygd ble fulgt et stykke oppover mot Langavatnet.

Artsbestemming

Det var mange flinke mosekjennere med på turen. John Inge Johnsen stod i spissen for artsbestemmingen med veldig gode bidrag fra Leif Appelgren og andre deltakere.

Det ble tatt belegg av mange moser. Om kvelden ble de bestemt ved hjelp av stereolupe og mikroskop.

Artene er lagt inn i Artsobservasjoner og innsamlede belegg blir sendt til NTNU i etterkant.

Bilde 6. Blanksigd, *Dicranum majus*, var vanlig i området.

Bilde 7. Det var mye beitegråmose, *Racomitrium elongatum*, langs veien mot Langavatnet.

Mosefunn

I alt 294 funn ble rapportert i Artsobservasjoner. Her var det 173 arter. Disse er listet opp i Vedlegg 1, som er et utklipp av Artsobservasjoner. Der står også hvor mange funn det ble gjort av hver art.

3 rødlistede arter ble funnet. De nevnes spesielt her.

Sårbar (VU)

Strandkjølmoose *Zygodon stirtonii*

Nær truet (NT)

Sporemose *Archidium alternifolium*

Datamangel (DD)

Oxyrrhynchium speciosum

Oxyrrhynchium speciosum ble funnet både i Gardavikjø og på Svalland. Det er bare et par funn av denne i Norge tidligere. Belegg blir sendt inn til NTNU for kvalitetskontroll.

I tillegg til mosefunn, ble det gjort interessant «bifangst» av lav (21), sopp (14) og karplanter (1), som også er lagt inn i artsobservasjoner.

Bilde 8. En liten bekkrundmose, *Rhizomnium punctatum*, fra stien.

Bilde 9. Mange levermoser ble funnet på turen. Her er gulband, *Metzgeria furcata*, som er vanlig i området.

Bilde 10. Lavemose, *Nowellia curvifolia*, fant en mye av på råtne trestammer.

Bilde 11 og 12. Kystbustehette, *Orthotrichum lyellii*, på ei gammel lønn ved kjerreveien i Vikebygd.

Vedlegg 1. (Fra Artsobservasjoner).

Navn	Vitenskapelig Navn	Antall funn	Rødliste/Fremmedartsliste
nervesotmose	Andreaea rothii	1	
sporemose	Archidium alternifolium	1	NT
stivkulemose	Bartramia ithyphylla	3	
doggekildemose	Philonotis arnellii	1	
teppekildemose	Philonotis fontana	1	
nåleputemose	Plagiopus oederianus	1	
buttstråmose	Anomobryum julaceum	1	
skruevrangmose	Bryum capillare	2	
vinvrangmose	Bryum pallens	1	
bekkevrangmose	Bryum pseudotriquetrum	1	
bleikkrylmose	Plagiobryum zieri	1	
kysttornemose	Mnium hornum	3	
stjernetornemose	Mnium stellare	1	
skogfagermose	Plagiomnium affine	1	
kalkfagermose	Plagiomnium elatum	1	
krusfagermose	Plagiomnium undulatum	1	
opalnikke	Pohlia cruda	1	
svartknoppnikke	Pohlia filum	1	
vegnikke	Pohlia nutans	3	
bekkerundmose	Rhizomnium punctatum	3	
torvgrøftmose	Dicranella cerviculata	1	
smaragdgrøftmose	Dicranella heteromalla	2	
bergsigd	Dicranum fuscescens	2	
blanksigd	Dicranum majus	2	
ribbesigd	Dicranum scoparium	2	
ugrasvegmose	Ceratodon purpureus	3	
saglommemose	Fissidens adianthoides	2	
dvergglommemose	Fissidens bryoides	2	
kystlommemose	Fissidens dubius	1	
kalklommemose	Fissidens taxifolius	2	
trøsåtemose	Campylopus flexuosus	2	
fleinljåmose	Dicranodontium denudatum	1	
bergpolstermose	Amphidium mougeotii	2	
bergfrostmose	Kiaeria blyttii	1	
kysturnemose	Rhabdoweisia crispata	1	
bergurnemose	Rhabdoweisia fugax	1	
nøttmose	Diphyscium foliosum	1	

kvitknausing	<i>Grimmia pulvinata</i>	2	
renneknausing	<i>Grimmia ramondii</i>	2	
ufsknausing	<i>Grimmia trichophylla</i>	1	
buttgråmose	<i>Racomitrium aciculare</i>	3	
bekkegråmose	<i>Racomitrium aquaticum</i>	3	
beitegråmose	<i>Racomitrium elongatum</i>	2	
knippegråmose	<i>Racomitrium fasciculare</i>	1	
berggråmose	<i>Racomitrium heterostichum</i>	2	
heigråmose	<i>Racomitrium lanuginosum</i>	1	
setergråmose	<i>Racomitrium sudeticum</i>	1	
murblostermose	<i>Schistidium crassipilum</i>	1	
fagerblostermose	<i>Schistidium elegantulum</i>	1	
saltblostermose	<i>Schistidium maritimum</i>	1	
kystblostermose	<i>Schistidium strictum</i>	1	
stabbesteinmose	<i>Ptychomitrium polyphyllum</i>	2	
rødmesigmose	<i>Blindia acuta</i>	1	
dronningmose	<i>Hookeria lucens</i>	1	
kobleikmose	<i>Sanionia uncinata</i>	1	
fløyelslundmose	<i>Brachytheciastrum velutinum</i>	1	
storklundmose	<i>Brachythecium rutabulum</i>	2	
lundveikmose	<i>Cirriphyllum piliferum</i>	1	
kystmoldmose	<i>Eurhynchium striatum</i>	2	
krypsilkemose	<i>Homalothecium sericeum</i>	2	
sprikemoldmose	<i>Kindbergia praelonga</i>	2	
oremoldmose	<i>Oxyrrhynchium hians</i>	2	
	<i>Oxyrrhynchium speciosum</i>	2	DD
narremose	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	2	
ospelundmose	<i>Sciuro-hypnum populeum</i>	1	
skyggehusmose	<i>Hylocomiastrum umbratum</i>	1	
etasjemose	<i>Hylocomium splendens</i>	4	
kystmose	<i>Loeskeobryum brevirostre</i>	2	
furumose	<i>Pleurozium schreberi</i>	1	
kystkransmose	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	4	
engkransmose	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	4	
storkransmose	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	2	
sumpbroddmose	<i>Calliergonella cuspidata</i>	1	
kammose	<i>Ctenidium molluscum</i>	2	
grannflette	<i>Hypnum andoi</i>	1	
matteflette	<i>Hypnum cupressiforme</i>	4	

heiflette	<i>Hypnum jutlandicum</i>	2
fjærmose	<i>Ptilium crista-castrensis</i>	2
rottehalemose	<i>Isothecium alopecuroides</i>	2
musehalemose	<i>Isothecium myosuroides</i>	4
ekornmose	<i>Leucodon sciuroides</i>	1
kveilmose	<i>Pterogonium gracile</i>	1
glansmose	<i>Homalia trichomanoides</i>	1
flatfellmose	<i>Neckera complanata</i>	2
krusfellmose	<i>Neckera crispa</i>	2
buskrevemose	<i>Thamnobryum alopecurum</i>	2
skåreblankmose	<i>Isopterygiopsis pulchella</i>	2
skeijamnemose	<i>Plagiothecium cavifolium</i>	1
flakjamnemose	<i>Plagiothecium denticulatum</i>	1
pløsjamnemose	<i>Plagiothecium succulentum</i>	1
kystjamnemose	<i>Plagiothecium undulatum</i>	3
skimmermose	<i>Pseudotaxiphyllum elegans</i>	4
trådfloke	<i>Heterocladium heteropterum</i>	2
bleiktujamose	<i>Thuidium delicatulum</i>	2
stortujamose	<i>Thuidium tamariscinum</i>	2
fakkelbustehette	<i>Orthotrichum anomalum</i>	1
kystbustehette	<i>Orthotrichum lyellii</i>	2
faksbustehette	<i>Orthotrichum rupestre</i>	1
tønnebustehette	<i>Orthotrichum striatum</i>	1
pløsegullhette	<i>Ulota coarctata</i>	1
krusgullhette	<i>Ulota crispa</i>	3
snutegullhette	<i>Ulota drummondii</i>	3
piggknoppgullhette	<i>Ulota phyllantha</i>	1
askkjølmose	<i>Zygodon conoideus</i>	1
strandkjølmose	<i>Zygodon stirtonii</i>	1 VU
skortejuvmose	<i>Anoetangium aestivum</i>	1
rødfotmose	<i>Bryoerythrophyllum recurvirostrum</i>	1
grynkurlemose	<i>Didymodon rigidulus</i>	1
storbergrotmose	<i>Gymnostomum aeruginosum</i>	1
sprungemose	<i>Hymenostylium recurvirostrum</i>	1
kaursvamose	<i>Oxystegus tenuirostris</i>	2
putevrimose	<i>Tortella tortuosa</i>	1
murtustmose	<i>Tortula muralis</i>	1
skruetustmose	<i>Tortula subulata</i>	1
strandsvamose	<i>Trichostomum brachydontium</i>	2

tannkrusmose	<i>Weissia controversa</i>	2
småtaggmose	<i>Atrichum tenellum</i>	2
stortaggmose	<i>Atrichum undulatum</i>	3
grusmose	<i>Oligotrichum hercynicum</i>	2
kystkrukkemose	<i>Pogonatum aloides</i>	3
vegkrukkemose	<i>Pogonatum urnigerum</i>	2
kystbinnemose	<i>Polytrichastrum formosum</i>	3
storbjørnemose	<i>Polytrichum commune</i>	2
einerbjørnemose	<i>Polytrichum juniperinum</i>	2
rabbebjørnemose	<i>Polytrichum piliferum</i>	3
grantorvmose	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	1
lyngtorvmose	<i>Sphagnum quinquefarium</i>	1
rødtorvmose	<i>Sphagnum rubellum</i>	2
dvergtorvmose	<i>Sphagnum tenellum</i>	1
stivtorvmose	<i>Sphagnum compactum</i>	1
sumptorvmose	<i>Sphagnum palustre</i>	2
kroktorvmose	<i>Sphagnum subsecundum</i>	1
firtannmose	<i>Tetraphis pellucida</i>	1
lyngskjeggmose	<i>Barbilophozia floerkei</i>	1
torvdymose	<i>Gymnocolea inflata</i>	1
tannflak	<i>Calypogeia fissa</i>	2
sumpflak	<i>Calypogeia muelleriana</i>	1
broddglefsemose	<i>Cephalozia bicuspidata</i>	2
larvemose	<i>Nowellia curvifolia</i>	2
flokepistremose	<i>Cephaloziella divaricata</i>	1
bekkeblonde	<i>Chiloscyphus polyanthos</i>	1
totannblonde	<i>Lophocolea bidentata</i>	2
skogåmemose	<i>Gymnomitrium obtusum</i>	1
mattehutremose	<i>Marsupella emarginata</i>	2
kragesleivmose	<i>Jungermannia gracillima</i>	2
nebbsleivmose	<i>Jungermannia pumila</i>	1
oljetrappemose	<i>Nardia scalaris</i>	2
storstylte	<i>Bazzania trilobata</i>	1
piskflik	<i>Leiocolea heterocolpos</i>	1
lurvflik	<i>Lophozia incisa</i>	1
grokornflik	<i>Lophozia ventricosa</i>	2
prakhinnemose	<i>Plagiochila asplenioides</i>	1
berghinnemose	<i>Plagiochila porelloides</i>	2
stripefoldmose	<i>Diplophyllum albicans</i>	3

vingemose	<i>Douinia ovata</i>	2
kysttvebladmose	<i>Scapania gracilis</i>	2
sumptvebladmose	<i>Scapania irrigua</i>	1
broddtvebladmose	<i>Scapania mucronata</i>	1
fjordtvebladmose	<i>Scapania nemorea</i>	3
bekketvebladmose	<i>Scapania undulata</i>	2
fingersaftmose	<i>Riccardia palmata</i>	1
kystband	<i>Metzgeria conjugata</i>	1
gulband	<i>Metzgeria furcata</i>	4
kalkvårmose	<i>Pellia endiviifolia</i>	1
flikvårmose	<i>Pellia epiphylla</i>	4
hjelmlæremose	<i>Frullania dilatata</i>	3
skjørblæremose	<i>Frullania fragilifolia</i>	1
matteblæremose	<i>Frullania tamarisci</i>	4
glansperlemose	<i>Lejeunea cavifolia</i>	1
dvergperlemose	<i>Microlejeunea ulicina</i>	2
flekkmose	<i>Blasia pusilla</i>	2
lermose	<i>Reboulia hemisphaerica</i>	1
bergkrokodillemose	<i>Conocephalum salebrosum</i>	1